

30 ԲԱՐԱ

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

ԲԱՐԱ 30

DIRECTION DU JOURNAL

MEDJMOUA-I-AHBAR

65 Grand rue de Péra, Taksim, 65

Ս.ՊՈՒՆԷՆԻ ԶԻՆՈՒՄԻ ՍԷՆԷ
Կարգադրող իշխան Դրոս 60
Թարգմանիչ իշխան Դրոս 85
Մեխանիկական իշխան Դրոս 20

ՉԱՐՇԵՆՊԻՆ ԴԷ ԶԻՆՈՒՄԻ ՍԷՆԷ

ԿԻՆԵՄԱՏՈԳՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒՆՈՒՄ

Իրադրող իշխան Դրոս 60
Թարգմանիչ իշխան Դրոս 85
Մեխանիկական իշխան Դրոս 20

مجموعة اخبار

مكة اوغلي، تقسيم جادوسي نومرو

ՍԱՆԷ, ԹԵԿԵԶ, ՓԱՐԷԶ

Վերջապէս չենք գիտեր ինչ բառ հը-
նարել, որակելու համար Թերզեանի հո-
գեթանութիւնը, կամ բացառել այն ուղ-
ղութիւնը, որուն կը հետեւին, եթէ ի-
րաւի ուղղութիւնն ուր ունի, վասն զի իւր
ընթացքը, իւր ըրած գործերը, իրարու
հակառակ են, իրարու հակոտնեայ ուղ-
ղութիւն ունին: Հանդարտ կեցած ժողո-
վուրդ մը գրգռեց խռովեց: Խնդիր չեղած
տեղ, հնարքներ փնտռեց խնդիր լուծելու,
ժողովուրդը զինքը կը սիրէր, կը յարգէր,
իր վրայ յայտն ունէր. նա աւելեալ ըրաւ
իւր յարգը կորսնցնելու, ինքզինքը առե-
լի ընելու, ժողովուրդը յաւատարմութիւն
Ըսենք թէ իրաւացի էր, վասն զի նա այդ
բարեքները վայելելու բարեմասնութիւն-
ները և արժանիքը չուէր, Բայց ինչո՞ւ
արհամարհեց, անարգեց, նախատեց ժո-
ղովուրդը...: Ու այսօր երբ ժողովուրդ-
ը իրեն հետ իրաւամբ յարաբերութիւնը
խզեց, երբ հանրային կարծիքը իր ըն-
թացքը դատաւարեց, նա ետ կը դառ-
նայ ու կը փորձէ անգամ մ'ալ այդ ժո-
ղովուրդին երեսին խնայալ. կարծես ըսել
ու գործով ապացուցանել ուղիւն, որ
ժողովուրդը իմ ձեռքս խաղալիք է, ուղա-
ծիս պէս կ'ընամ ես անոր հետ խաղալ:
Չայս չի՞ ցուցուներ միթէ ժողովուրդեան
հետ հաշտուելու իր ըրած փորձերը. հա-
մաձայնութեան գետինն մը գտնելու իր ը-
րած ձեռնարկները: Իւր անխորհուրդ, ան-
խոհմտ, ինքնագլուխ քմահաճոյ ընթաց-
քին սկզբնաւորութիւնը, ամէն մարդու
գոչակել տուաւ թէ հետեւանք շատ
գէշ պիտի ըլլայ, և պիտի յանգի ճիշդ
այն վիճակին, որուն մէջ կը գտնուինք
այսօր: Խոհմտ անձինքներ, եկեղեցական
թի՛ աշխարհական, ժամանակին փութա-
ցին իրեն խորհուրդ տալու որ ետ կենայ
իւր այդ անխոհմտութիւնէն, հասկնալով
որ վերջը շատ գէշ պիտի ըլլայ: Իսկ ին-
քը ծագեց ու արհամարհեց այդ խոր-
հուրդները, քաջալերեց ու խաղաղեցաւ
կարգ մը հաճոյակատար բաղդախոսներ
անձինքներու անհիմն թերեւորութիւննե-
րէն, որոնք զինքը աւաշխորհեցին զէպի
այն խոր փոսը, որուն մէջ ինկած է. և
այժմ ելլելու ունայն ճիգեր կ'ընէ: Արդ-
եօք դեռ նո՞ր կը հասկնայ և կ'ըմբռնէ
կարեւորութիւնը և յարգը Կ-Պատրիար-
քական իշխանութեան, որ իւր ձեռքէն
եղած, փախած, ազատած է... Այսօր,
ուշ, շատ ուշ է...:

Իշխանութիւնները Աստուածային են,
ու չեն մնար հոն. ուր կ'արհամարհուին, կը
նախատուին, կ'աշխարհաբոխուին, կը խեղա-
թիրուին, ու անձնական քմահաճոյքնե-
րը յագեցնելու պատրուակ, պատասպարան
ու գործիք ըլլալու կը գործածուին: Թող
աղէկ խորհին այս կէտը ամէն անոնք, ո-
րոնք իշխանութեան գլուխ կը գտնուին,
ու Թերզեան անոնց գործնական դաս ու
փորձ ըլլալ... զգո՛ւ ըլլա՛ու, հիւսիս դո-
ղութեամբ և խղճի մտօք գործածելու
դաս, վասն զի անոր մէջ եղած զեղծ-
ման վրէժխնդրը Աստուած ինքն է. որ
զեղծման ատենանին ու ծանրութեան
համեմատ, ուշ կամ կանուխ վրէժը կը
լուծէ, պատիժը կուտայ: Դադաճական

ու եկեղեցական պատմութիւնները լեցուն
են անոր ապացոյցներով: Ահաւոր է Բա-
բելոնի Պաղատասը Թագաւորին դէպքը,
որուն վճիռը գրեց անծանօթ ԹԱԹԸ,
մանկ, թեկեզ, փառեզ. «Կըռուեցաւ,
հաշուեցաւ ու պակաս գտնուեցաւ», ու
հազիւ այդ վճիռը կարդացուած էր, ժա-
մանակ չտուեցաւ խորհելու ու նոյն գի-
շերը ան գործադրուեցաւ:

Հարկ կ'այ ըսելու որ միեւնոյն անձա-
նօք քաղք նոյն վճիռէ՛ գրած է Թերզեան.
Եի համար, վճիռ մը որ գուցէ նախա-
տեսուած և արհամարհուած էր, և անոր
համար աւելի խիստ կերպով պիտի գոր-
ծադրուի և ի գլուխ պիտի ելլէ: Ան-
գուտ և ապարդիւն են ուրեմն անոր դէմ
եղած ճիգերը, խափուած արցունքները,
հարկ է գլուխ ծռել ամենազօր ձեռքին:
Այն ձեռքը զոր «կտրել չես կրնար» համա-
բուրէ, և գլխուդ վրայ դիր» կ'ըսէ ժո-
ղովուրդական առածը:

Դառնանք ապացուցանելու մեր ըսած-
ները: Թերզեան բանի տեղ դնել չէր ու-
զեր ժողովուրդը, և աւելորդ բան մը կը
նկատէր ժողովքը, իբրեւ Կաթողիկէ կրօն-
քի հակառակ գործ մը, ինչո՞ւ ուրեմն
անոր պէտք տեսաւ, ինչպէս կ'ըսէր հրա-
ւիրագրին մէջ ու կիրակի օր ժողով գու-
մարեց: Կը լսենք որ շատ ցաւեք է Եր-
րաւիրածները ամբողջ ներկայ գտնուել
չեն: Մենք ժողովքի գացողները թէ չը-
գացողները հաւատարմապէս կը յարգենք,
ենթադրելով որ անոնց նպատակն էր ոչ
եթէ Թերզեանի լարած օրոգայթին մէջ
իշխալով շողջօրութեան խաղաղութիւն
ի նպատակ Թերզեանի կուսակցութիւն կազ-
մել ժողովուրդը երկուքի բաժնել, երկ-
պառակցութիւններու և խռովութիւննե-
րու պատճառ ըլլալ, և պաշտարները մը-
տնջնաւորել ի կործանումն հասարակու-
թեանս, ալ բարեխաղութեամբ և ի սէր ազ-
գին խնդրոյն խաղաղութեամբ վերջաւո-
րելուն ձեռքէ եկած ծառայութիւնը մա-
տուցանել: Ասոր միակ միջոցն է կարծենք
թերեւորդ և խորհուրդ ապա Թերզեանի
որ ի սէր կրօնի, ի սէր ազգին, և ի սէր
խաղաղութեան, առանց նոր դժուարու-
թիւններ հանել փորձելու հրաժարի, քա-
ջուր: Եթէ յաջողին իրենց այս ձեռնար-
կին մէջ, ազգին ծառայութիւնն մը մա-
տուցած կ'ըլլան. եթէ չյաջողին գոնէ ի-
րենց պարտքը կատարած ըլլալու խղճի
անդորրութիւնը կը վայելեն: Հակառակը
փորձել, հասարակութեանս բաղդին հետ
խաղաղութիւն փափակ և վտանգաւոր դեր
կատարելու ձեռնարկել, որուն արդիւն-
քը շատ մոռնի է և արկածալից, որով ի-
րենք զիրենք նետած կ'ըլլան Թերզեանի
լարած ծառայակին մէջ, և իրենք զիրենք
ծանր պատասխանատուութեան կ'ենթար-
կեն: Գործակից և մեղսակից ըլլալով այն
ամէն հետեւանքներուն, որոնք կրնան ա-
ռաջ գալ, որոնց հեռապատկերը կ'երեւի
թէ սարսափեցուցած է Թերզեանը, և ա-
նոնց ծանրութիւնը կը ճնշէ միշտակ մնա-
ցած իր ուսերուն վրայ: Ուրիշ խոյտ տա-
լու միջոց կը փնտռէ ինքզինքը պարտը
կելու համար: Ապա թէ ոչ նա՞ որ ժողովք-
ներ ճանչնալ չէր ուզեր, նա՞ որ աշխար-
հակառակները եկեղեցական գործերու պէտք
չէ միջամտեն կ'ըսէր, նա՞ որ Մպիսկրպետի,
Կ-Պատրիարքի ամէն գործերը կրօնական
գործեր են կ'ըսէր, նա՞ որ ցայժմ յայնա-

բարբառ կ'ըսէր՝ ժողովուրդը պէտք չէ մը-
տիկ ընել. անոնք կը պոռան կը կանչեն,
բայց բան մը չեն կրնար ընել, ու վերջա-
պէս թող երթան աւր կ'ուզեն կ'ըսէր.
նա՞ որ թէ նոր և թէ հին կանոնադրու-
թիւնը կը դատաւարեմ, նա՞ որ կեր-
պով մը իրմէ առաջ եղած ամբողջ Կ-Պատ-
րիարքներու ընթացքը դատաւարեմ ի և
անոնց խղճը կասկածելի երեւցնել կ'ու-
զէր, իբրեւ ժողովուրդեան հաճոյակատա-
րութեան համար գործող անսկզբունք
անձինքներ, նա՞ որ երջանկայիշատակ Ա-
ղարեանի օրով չինուած և ցայժմ ի գոր-
ծածութեան եղած կանոնադրութիւնը առ-
ի փորձ եղած և անորոշութեան մէջ շար-
ժելու բան մը ցոյց կուտար, (ինչպէս ը-
սուած է Սինոդական հաւաքական թուղ-
թեք մէջ.) նա՞ որ Ազգային պաշտօնա-
կան ժողովները թէ Հռոմայն և թէ Կա-
թողիկոսութեան առկա անհիմն և սուտ
ամբաստանութիւններով, կասկածելի ը-
նելու աշխատեցաւ, նա՞ որ վերջապէս իւր
ամբողջ ըրածները իբրեւ Սրբաշին Բա-
հայանայպետին բացարձակ հրամանները ե-
րեւցնելու աշխատեցաւ, ինչպէս կ'ըլլայ
որ այսօր ժողով գումարելու փորձ կ'ընէ,
համաձայնութեան գալու, հաշտուելու ա-
ռաջարկ կ'ընէ: Եւ դիտելի է իր անու-
նով ժողով հրաւիրելու կուտայ և ինքը
ներկայ չի գտնուիր...: Եւ իբրեւ մեծ
զիջողութիւն կ'ըսուի թէ հին կանոնադ-
րութիւնը ընդունելու և գործադրու-
թեանում կ'ընէ: Եթէ կրօնքի հակառակ էր
ինչպէս այդ զիջողութիւնը կ'ըլլայ:

Մենք դատողութեան պէտք չկայ հաս-
կնալու համար որ առկա լարուած ծռ-
ղակ մէ, մտքերը զբաղեցնելու, երկպա-
ռակութիւն սերմանելու, ժամանակ չա-
հելու, ճգնաժամ մը անցնելու համար:
Թերզեան՝ գործերը այս վիճակի մէջ ձգե-
լու համար ըրած ձեռնարկներուն միջոցին
ինչո՞ւ խորհուրդ չ'առցուց և մարդ մտիկ
չըրաւ: Խոհմտութիւնը կը պահանջէ մե-
ծապէս զգոյշ ըլլալ և բացարձակ վերա-
պահութիւն ցոյց տալ այս կասկածելի
փորձին, վասն զի զփորձեալն կրկին փոր-
ձել յիմարութիւն է:

Մանաւանդ որ անծանօթ են այն ա-
մէն ձեռնարկներն և նպատակներն որոնք
այս կասկածելի փորձը մէջտեղ կը հանեն,
ո՞վ գիտէ դեռ ուրիշ ինչ անհիմնալ ա-
ղանքներ բերելու հասարակութեանս գլու-
խը: Առկա գործնական փորձը չէ՞ վար-
պետութեամբ հին կանոնադրութիւնը
ջուրը նետելու, պաշտօնական ժողովները
չճանչնալու, և աղեկամի գրութիւնը հաս-
տատուելու ուղած ժամանակ՝ ուղած ան-
ձինքներէ ժողով կազմելու, և այսօր
մարդու տեղ դնելով ժողովի կանչած ան-
ձինքները վաղը անարգելով խաղաղա-
կութեամբ վտնուելու, ուրիշներ կանչելու
համար, և այսպէս յաջորդաբար, ու վեր-
ջը ազգին վրայ խնդալով, այսպէս գա-
նա՞նք իրեն խաղաղեք դարձնելու: Հակա-
սուութիւն չէ՞ կանոնադրութեան գործա-
դրութիւն խոտտանալ և անոր տրամա-
դրութեանց և հիմնական օրգանաց հակա-
ռակ գործ տեսնել: Սանաւանդ անոր հի-
ման հարուած տալ: Հին կանոնադրու-
թեան խօսքը կ'ընէ հոս, որ դեռ քանի
մ'օր առաջ երբ իւր ալ և ալ տեղեր...
ըրած զիջողութեան... իր անհիմնալ տը-

դիւնքները առաջ բերելիքը կը յուսար՝
այդ կանոնադրութիւնը ոչնչացնելու ցա-
ժով անծանօթ մնացած թագրի մը մէջ-
տեղ նետել է, եւն եւն:

Այժմ գործի գլուխ կ'ելլէ դարձեալ
իր անցեալովը ծանօթ Արիփարեան օրուն
հինգ ամսուան պաշտօնավարութեան ժա-
մանակ 3500 օսկրի ծախքին հաշիւը միշտ
անլուծելի հանելուակ մ'եղած է Կաթողի-
կոսարանի հաշիւներուն մէջ, և կը լը-
սենք որ այժմ իւր ազգականներէն հա-
շուակալ մը Կաթողիկոսարան բերած է
յաշուեցարգութիւն... ընելու. (ափսոս,
տրուած ամսականներուն հոգ չէ թէ մէկ
գրպանէն կ'ելլէ միւս գրպանը մտնելու
համար,) և դիւանի մէջ մտցուցած է հին
մեղսակից մը, շատ մը գրութիւններ ան-
հետացնելու, ինչպէս եղած էր երբեմն: Ար-
փարեան, կ'ըսենք որ դեռ վերջերս առ-
ժամանակեայ կերպով Մարաշի մէջ ը-
րած պաշտօնավարութեան համար դար-
ձեալ զաղանի գումարի մը անհետացման
սուտ կամ իրաւացի ամբաստանութեան
տակ կը գտնուի, զորոնք նախ հերքել
պէտք էր ճակատաբաց գործի մէջ մտնելու
համար, (քանի որ ասոնք ալ կրօնական
գործեր չեն, որոնց մէջ ժողովուրդը խառ-
նուելու իրաւունք չունենայ):

Ու իբրեւ թէ կրցած է յաջողի կարգ
մը անձինքներ գտնելու, գործնք իբրեւ
թէ դիւրաւ կարենալ համոզել կը կար-
ծէր ինքն իրեն իբրեւ կակուղ, խօսք
մտիկ ընող, պակասութեանց ալք գցող,
ամէն բանի, «էվլէթ էֆէնտիմ» ըսող ան-
ձինքներ: Առկա նախատինք չէ՞ այդ ան-
ձանց հասարակութեանս մէջ վայելած բա-
րի համբաւին. միթէ նո՞ւազ աղագաթը,
ուղղամիտ, արդարաւորով կ'ենթադրէր
զանոնք, մենք որպէս կը ճանչնանք այդ
անձինքը, վստահ ենք որ մեծապէս
սխալած են այդ համոզումը կազմելով
այդ անձանց վրայ: Ու անոնք գործնա-
կանապէս պիտի ապացուցանեն զայն ի-
րենք ալ իրենց կարգին համամիտ գրո-
նուելով Ազգային ժողովին տուած որո-
շողութեան, թէ անհնարին է համաձայնու-
թեան գալ Թերզեանի հետ, որուն վրայ
ազգին վստահութիւնը իսպառ վերցրած
է. ինչպէս անգամ մը Լազն-Ազնարեան Յով-
սէֆ էֆ. Ի տան մէջ խորհրդակցելով որո-
շողութիւն տրուած էր յայտնելով միան-
գամայն որ եթէ ազգը համաձայնութեան
գալու զիջողութիւն ընէ, Թերզեան այն-
քան անխոհմտ է որ շուտով դարձեալ ա-
նակնկալ և անտեղի խնդիրներ կը յարու-
ցանէ, և թէ պէտք է ուժ տալ Ազգ-
պաշտօնական ժողովներուն, որոնց այսօր
այս ինչ անձը անդամ ընտրուած է վաղը
կրնայ անոր տեղ ուրիշ աւելի յարմար-
գոյն մ'ընտրուի, բայց ժողովը պէտք է
իւր հեղինակութիւնը պահէ: Եւ արդէն
միեւնոյն բան ըսել է. քանի որ իրենք ալ
ըսեր են թէ պէտք է Պաշտօնական ժողո-
վոյ հետ բանակցել, եթէ տեղի մնայ ՚՞
բանակցութեան:

Մենք այս տողերը գրեցինք առաջն
առնելու համար կարգ մը սուտ զրոյցնե-
րուն որ սկսած է մասնց ձեռքով հրապո-
րակ քննել և գաւառները զրկել իբրեւ
թէ ազգին երեւելիները Կաթողիկոսին
համամիտ են և Կաթողիկոսը ազգին հետ
համաձայնած է: Տարակոյտ չկայ թէ ամէն

մարդ համոզուած է որ ամենէն առաջ
Թերզեան պէտք է քաշուի ինքնաբերա-
բար, հրաժարի եթէ յիշուի Ազգը կը սիրէ
կրօյա քաշուած դերքին մէջ ալ Ազգին
և եկեղեցւոյ ծառայութիւն մատուցանի:
Զայս կը պահանջէ հասարակաց համոզու-
մը, հանրալին կարծիքը, Ազգին և եկե-
ղեցւոյ օգուտը, արդարութիւնը, և Աս-
տուած:

ጥቅም

ԹԵՐԶԵԱՆ ԷՖ.ՆԻՆ ՍՕՆ ՊԻՐ
ԹԵՇԷՊՊԻՒՍԻՒ

իրերգեանն էֆ.», շիմտելէն գատար, «Պէշն
 լլէթ տէյր շէյ թանքմամ. (պիլմէյիդ քի
 հալտէ քիմլին իլին Կ-հարթիդ օլմաշ
 րի), Միլլէթ նիզամնամէսի տէյի միլ-
 թճէ թանգիմ իտիմիշ նէ՛ ինէնի, նէ՛
 րիկ նիզամնամէն գապուլ իթմէմ, ինթի-
 ապ սուրէթիլլէ թայիթին օլունգը վէ-
 Միլլտան միւրէքքէյ Միլլէթ մէշլէսի
 ապուլ իտմէմ, ինէնքի Գաթօլիք Բի-
 սէսի ագայիտին, թալիմաթընա մու-
 յայր տիր» տէտիկի, վէ, «Պու մշնլիսի
 է, նիզամնամէյի տէ իսիէտիկիմ՝ եօլտա
 ինն թանգիմ վէ թէշքիլ իտէէնլիմ» տէյի
 ինէն իյնէտիկի, վէ պուշլարը իսանէն
 էօյլէտիկի վէշըգարաղըՀովուկանտա
 արաւա. գաթքակալ իմուլիլարտա, Տեսութիւն.
 արտա. «Գաթողիկէ Արձագանգըլարտա
 աղտըղը գէման, քէնտիսինի Հագգտան
 լիւմէ, կէօյտէն էնմէ կիլպի կէօսմէթաիկի,
 իէ պինապլէրին պու սէօզլէրի՛ մահա պիթ
 իշամը Իլանիյէ թապիլիյէ՛՛վէ սէօյլէեօր
 իրպի կէօրիւնտիկիւ հալտէ, բաղար ագ-
 ամը, —պիրտթ թաֆիւտաթընը եազուր-
 լըլըլը— պիր ինթիմատա, թերգեանն էֆ.
 ինթի օլան էսիկի նիզամնամէյի, ինթիսապ
 ինթիթիլլէ մէշլէսի միւլմիլէթանը թա-
 նըմանա, գապուլ իթմէյէ գալըլըլարտա,
 Եյ միւրիլէթմ վէ մանթըգ սահիպի օ-
 գուեանլար, սիւզ պու իշպտիլը ֆիթը ու
 մէպէքէ նէ՛ տէրսինիդ, Տահա սօն կիւն.
 Ինէն գատար իլք իտտասանը թապիւզ
 իտէն, «Հէր նէ օլուրսա օլտուն, գաթիւն
 տէօմմէք տէ լազըլ կէլտէ, պէն սօնուն
 գատար մէսէթիլլէն սահիպիլլէն, սահիպի
 թալանագըլմ, գաթէն Բարա հաղըթիլլէրի-
 նին պանա վէ ուսուս Եպիսկոպոսլարա
 տա էմրէրի պու տըր» տէյնն թերգեանն
 էֆ.յէ նէ՛ օլտու քի, պիրտէն պիթ Բի-
 լիսէ գալմա՛ իրն վէ ագայիտին, Բա-
 բա հաղըթիլլէրին, վէ իտտասանը իլէ-
 րի սիւրմէք իլին ալթ թադաւընտա գուլ-
 վանաղըլ տիկէր մուգատտէն իսիլլէրի-
 վէ քէիլմէշլէրի պիթ Բարաֆա պրազարագ,
 պու տէրէնէն ալըգտանն ալըղա վօրք քաս
 իթտի.

Պառ նե՛ս հիւքմէթ վէ քէրամէթ. լաքին
պու հիւքմէթ ու քէրամէթի իյզահա լիւ։
զուս վաթ մը տըրու— Հիւքիւսմէթը Սէն
նիյնէն, էֆալ ու հարաքեսիւնն չար-
բեգըղը, զավանիյնը տէվլէթ վէ ուսուլ
ու ատաթը զատիմէ ալէչիննէքի վէ։
չէպպիւսաթը պիթթթատիգ, աղիւնէ թա-
րաթ վէրթիւսի խապիթի իւզէրէնէ, Թեք-
զեան էֆ. ն. եաքասդընը չաշըրեպ,
Թէնիլեքէն քէօրթիւյիւ կէչէպիւմէ Իւզըն,
Թիլէթ պէն նիզամնաէյի, միլլէթ մէն-
լիսին թանքեօրմ, զապուլ խտիեօրմը
տէյէրէք, միլլէթի պիթ տէֆա տահա իղ-
ֆալ իթմէյի տիւշինմիւլ, վէ մուսնիյու-
լիկիտաէն, հրըր շաննիտան նաշի, կէօզլէրի
զարաթարաք. եաքաղընը վէ նէթիմէ-
լէրինի կէօրմէքսիղին, իւք պէնեաաթ վէ
թէէմինաթթիւս պիւսպիւլիւն մուլապի
պիթ թաղմ վատարտա վէ պէնեաաթ տա
պուլուսմիլ տըր։

Լաճին է՛յ թեղեղեան էֆ., էկէբ միւլ-
լէթի՝ սէնին, սէօզլըրինէ ինսնանազ գա-
տար ճահիլ զանն իտէբսէն, եանըլը-
նեօսըն. պէլէբ տաշն սէօզլէրինէ ի-
սնին սան պիր զաշ սառնեղանն պրւպլինէ
սին, ֆապալի ռաժմալիլէթ ի չուգուրա տիւ-
չիբէսէզսին. պլիւաճիս սէնին պոշնտան

սօնորա տանանը պ տուրմազըղըն, էվվէլ-
ճէ տէ քէշֆ իթտիկիմիզ վէճնչէ, սէնի չու-
գուրտան չուգուրա տուչիւրէճէգ տրի
Միւլահաղա էթ պրի քըրբէ, Բաւա հաղ-
լէթէրի, Գաթօլիք պէ՛յի թի, պրի թագըմ
եալանլարաւ, միւլէթէ գարչը միւֆթէյիս
եաթընա իղփա իթմէգ իսթէտէն, չիմտի
պու թէպտիւրը մէնէնք իթտիկիմիզ իթտր-
գուր, նէ՛ տէնէճէքէր տրի Գու կիւն գաւ-
պուր իթտիկիմիզ նիգամնամէյի, տունէ գա-
տար Գիլիսէյէ, Ռէզնէպէ գարչը տրի, Գա
թօլիքՖիլիսէսի գապուր իտէմէգ, ինթիսապ
սուրէթիլլէ մէճըիս օլտամազ սէեօրտո
նուզ, երիմի տօրթ սաաթ գարֆընտա
պու նիգամնամէ նէտո՛ն չալանը գա
պուր օլտու, նէտէ՛ն Միւլէպէրէ մէճըի-
սիսին ինթիսապ սուրէթիլլէ թէշըլի
միւլմընի օլտու տէ մէյէճէքէր միս Եիմտի
օ պէօյիքը գաթ չարթի հուղըրընա նէ՛
երւզ իլէ չըգաճագընն

Պոռ կիւնքի թէնչէպպիւնսն վազթը չօգտան կէշմիշ տրի: Պարզ իտելիմ քի, Բօմատա իւնչի սիզի իղփալ իթտիւր: սիզի՛, ճէմաաթընքա գարըը հագարսթ իթմէյէ, նիզաճնամէլի վէ մէնլիսի միլիլի թաննմամատն սէվզ Թոնչնիշ պուռունտ: փարզ իտելիմ քի, սիզ: աղըւարքան մազհար օլըզընըզ ճէմաաթա գարըը թանգլրանէ պլտնաճանէ հարէքթ վէ մուսմէլէնիլ տէն տօլալը նատիմ օլընըզ, վէ ճէմաաթա քէնսիթիզիլ եէնիտէն սէվտրիմէ քութէր իտիւիզ: պուռու, Բօմատան ալտէ թիւիզ ազըպիւնէ իսպաթ իթմէլի խտի նիզ: իցթարարզըլընըզ, չարբզըլընըզ վէ հօգտօզլիքանլընըզ իլամընէ վէրթէնի կիւնէ պէյլէմէլէլի իտիւիզ: Հէր թարափտան գօռնուզ, գանատընըզ գըրըլընըզ կիւնէ, վէ սիզէ, «Գիթարիքնանէտէ արթըզ իշլիւիզ գալմատը: պուռատան կիթմէնիզ իճայ իտէր» տէն իտիւիզ կիւնէ ինիլպար իթմէլէլի իտիւիզ: վազթընտա սիզէ պազը տօթթար թարափընտան իսպէր վէրիտի, հաթթա զազէլամըզտա տաիթ իւրաշի թարիք իտիլտի: սիզ տէնչէմտիւնիզ: Պոռ կիւնքիւն, նէշտիւիզէ պազը զէվաթը թօլաժմազա, սօն պրի թէնչէպպիւնէ զալըլըմըսընըզ: պօշ վէ նափիլ զհմէթ, հաթթա թա գաթըգաթ մաճնուպիլէի — Տահա գալի կիւն տրար «Կարիողիլի Աթաաքանզտա, 1888տէ մէրոմ Ազարեան Կաթարիք թարափընտան Ատիլէ վէ Մէշաիպ նէշալէթիւն վէրիլէն իագըրի իլին, միւշարիլէյի, քէնտի ճէքաթը մախուսէսի տիւսէտիւիզ, վէ կէօյա 1890տա թազտիլ իթմիլ օլտուզը տիկէր պրի թազտիւսէ պիթիւնի իագըրիլի միւշաթէրիճանըն Կիւնըլըզ օլմուշ տէյլէք, թասիհ վիթէպտիլ իթմիլ օլտուզընը պիլտիւտիւիզ Տահա գա՛շ կիւն տիւր րուհպան մէյլիւնիլ տէ, քէնտի կէլէն վէքիլիւնիզ, «նպիսկո պուշար, մէրի օլան նիզաճնամէլի քհրքոս իթընտա իմգա իթտիլէրա տէտիլ: Պոռ լարը նէ՛ Հապուգ օնուրթտուրը, շիտն նաւար հիւքիմէթ վէ միլլէթէ, «Պէ մէլէ օլան նիզաճնամէլի գապուլ իտէրիւ տէնչէպիլթաթիւնը:

Հէր Նէ Իսէ, պու միւլահալաթ վէ թէ
 ֆէքիւրաթըն ոսնու կէլմէզ, Պիզ, բա
 զար աքշամքի ինթիմասա նապլը քէլա
 Իսէլիմ :

Արդի Բարեւան Գերպօ, Մալադան
 Լէյնիսէ հազըւան մէ թթու պարտաքի
 քէլի թէմիլէ մէկտէ, վէ զայպ ի թմյ
 առաջը բրհսթիքի պտուղեան եկվէ, պ
 զէմանտան պէրու խերզեան էֆ.յէ թ
 րաքմարար աւլտա ի թմէք իւզըն. էվ
 կէզմէքէ պէրապէր, պիր տէ սօն կիւ
 լէրոն պազըւարա հազտըղը տալվնա
 իւէ, կէչէն բազար կիւնիւ իչն Կ-Բա
 ի իգլէնտէն պիր ի թթիմայէ տալվն ի
 միշ արեւ:

Օ կրկնիւ մէջքիւր իճթիմա վոռ-
պուլուպ, յու զաթլաթ հազըր պուլու-
մըշլաթ աըր:

Պօղոս Մօմճեան, Պօղոս Աբապեան
Ապօ իւլ Մէսիհ Գալաղեան, (պտւն)

Մէճիխի միլի (ազաւը), Միհրան Նրազեան, Պետրոս Մահուպեան, Յովհ. Ապառուլեան, Վիշն Գասապեան (տրոկիսթ), Վիշն Գասապեան (թիւնճաթ)։
պունլար տա Մէճիխի միլիներին սապրզ ազաւը)։ Միւմալիդիբիւմտէն պաշղա Անտոն Մաղար, Սահակ Զիբօշեան, Աբէկ Զնայազ, Յովհ. Աբէլ, Անտոն Զալեան, Անտոն Հիւսարեան, Մկրտիչ Հէքիմեան, Օսնիկ Լազեան էֆլեր, վէ սանիւն միեանքն։
Տա օն պաշար Մանուկ վէ էթրաֆը։

Տալէթիւրեանէն Յովհաննէս պէ՛ Գոռ-
յուսէնան, Յովհ, պէ՛ն Ալէքսանեան վէ
Միշէլ էֆ. Մըսըրը, պէ՛ն Կէլիւրէր իւ-
միտիլէ, Մէնդիս պիւր Սիւստէթ պէ՛ն Էմիլ
Իսէ տէ, Կէլմէմիշէր տիւր Գոռ ինճիւս,
Արիւիարեան Իեւրպո՛ւն իստաւ-
ի՛նառէ օլուպ, Քէշէնեան վէ Իսրայէլեան
Իեւրպո՛ւն Էմար տա հազըր պոռլունմըշար
աըր :

Սառի 5,30-ում Արիիարեսն Գերգոյ-
մէնիսի զիւշատ խորպ, Գաթօլիք Քիլի
սէսինն աղայրտինանն, պէոյիւքիւկին-
տէն վէ սարիւնն ուզուռ ուզայրտիյ պար-
խաշքէն, Յովն. էֆ. Աբելինն սապրը
խիւքիւկ, «Գերապա՛ն» պիղ Ամե-
րիգանն վաշիյ եւրէրինաւն կէլմէտիւք
Գաթօլիք Քիլիսէսի աղայրտինն, խար-
խիւն էօյրէնմէն աէ լիւզոււմըւրդ եօգ ուրը
պարսաւա նն՝ մազսէտլէ պիղլ տալկն
խաշարիդ իսէ, օնու պիլտրինն» տէմի
տրիւ

Ունեւթ ժամանալով քի, Լեւոն Քէչեճեան
Գերպոյ, քէշտիսի տէ պիր շէյթեր սէօյ
լէմիշ օլտաք Ֆիքրի իլէ, արա սըրա սէօզ
գարըմըշ, ֆազաթ Իսրայէլեան Գերպոյ
իսթիեանթլը տավրանմըշ տըր:

Յովհ. էֆ. Աբէլին թէպէտ Իւզերին
 նէ, Արփիարեան Գեղպօ՛ւմ — Սիլվի տա
 վէթանն մազսէտ, ճկմաաթ իշինտէն
 ինթիլաֆա պիր հիւսնի նէթիճէ վէթն
 էշին տրք, Պիշ, Բուման կրնաթ, Բա
 լա հազար իշինթին հոգոտապա գապոս
 օշունտըգ. օրատա Սինօղ թէշթիլ իթ
 տիթ. Եպիսկոպոսլար թագաւտ իյլէտիթ
 Պսենուն արասընտա Հաւաքական թողթ
 լար չըգարաթգ. էլպէթթէ օգոտտունոգ
 պոսնլարտա Գաթօլիթ Գրիկոսնին գա
 նունարընթ կէսօթլնաթ: Սուլալիթիլ
 տահա նէ՛ իսթէնօրլար. պունու անլամա
 եօրօւգ

Սահակ էֆ, Զիրար, — Պունցու անկա-
մազ էշին բէք կէն գաւթըշընըգ. ճ
մաաթըն թաւպլերի բէք աշիքեար տր
նա՞սըլ անլահամաեօթուհեուգ. հէմ
պու թէշպպիւսիւհիւղին վաթթը ա
թթթըգ կէշմիշ տիր, Մէնթիսի վիւքէւ
թեթըլահ սէֆնաւ աշլինէ գաբար վէրմ
տիրեաբարն ո պիր կիւն ալլի իրառէ
թէպլիդ իտիղէնէք տիր,

Արիւարեան. — Սիւ. Ղազէթ ալար
ինանման. էօլէ շէ/ Կօզ արբ. հէմ
հիւ. քիւմէթ, Կ-Բարթիւին ազլինէ, Բօմ
նրն քէյինի ալմատան գարար վէրէմ/

Օննիկ էֆ. Լազեան. — Նէ՛ օլուր, թէնտի՛. պիղ պուրատա պու գատար ք շիյիղ. մուխալիֆէրն հարեքէթինէ գս յո հիւթիւմէթէ բոթէւթօ Խտէրիղ,

Անտոն էֆ. Մալար.— Բէք զիեա
իւրի կրօնօրոյնուդ։ Պիզ պուրատ
պու գատար նուֆուս իւ միւլէթի թ

քիւ ի տէմէյիդ. աչքդ տա արբ չդգ սիր-
 ան արեան վէ տարի գէշվաթ իւէ է քորատ Կ
 լէ- տըր, Հէմ տէ պիղ պո.ութեան իւթ թիւ
 օլ- ոսգւամահա կէլմէտիւ, ի թիւից չար
 ան արամահա կէլտիւ, Սիզէն (Աղահան
 ան թէ գլիթիւնը միւլէթի ի թիւն պէ օլմէյէ
 էլ պէլ արի տ- Պէնտէնիդէ թեղդեան է
 ան չէն իւթ թիւաըջա գէմիւնի ի թիւաթ Կ
 ան լուհնապիւր ։

Մկրտիչ էֆ. Հէթմանս. — Հրէշ
 օտ քէնտիսի պիր դաչ ալ իշին Իսթ
 պօլտան զայպուպէթ իթմէլի տիր :

Երբ իմ հայրը տեսավ, որ ես
հասնում եմ միջին դասերին,
ապագայում կարող եմ լինել
օգտակար մեծ աշխատանքների
և գործերի համար։

Սովորելուց հետո, ես
կարող եմ ընդունվել բարձր
դասերի։

Երբ ես ավարտեցի
միջին դասերը, հայրս
զարմացած էր։

Նա ասաց, որ ես
կարող եմ ընդունվել
համալսարան։

Այդ պահին, ես
հասնում եմ միջին դասերին,
ապագայում կարող եմ լինել
օգտակար մեծ աշխատանքների
և գործերի համար։

Սովորելուց հետո, ես
կարող եմ ընդունվել բարձր
դասերի։

Երբ ես ավարտեցի
միջին դասերը, հայրս
զարմացած էր։

Նա ասաց, որ ես
կարող եմ ընդունվել
համալսարան։

Ջրի, միւլնասիպէթսիզ հարէքէթլէրտէ պու-
լունմըչլար տըր: (Աբէլ էֆ. տիկէր պաղը
էֆքեար տա պէեան իթհիչ տիր^(*)) :

Պօղոսն էք։ Մօմենեան.— Պէն աէ, միւ-
լէթ մէնկախ եօգ տըր, նիզամասնէյն միւ-
լի ումամագ կիպի սէօռչերէ գարշընըմ,
Միլլէթ, շիտտիջ գատար մէնկա իլէ, նի.
դամասմէ իլէ իտարէ օլունակէլիշ տիր,
իմառ իվիլաբն չարէ՛ անճաջ պուշարթ-
լար իլէ պուլաբնայիլիլի՝

Պատեհեաւ պիր միւտտէթ միւզաքէրէ
խաղէրէք, թերզեան էֆ. իւէ ճէմասթ
պէնիւնտէ իթիւաֆա զէմին օյմաք իւզդէ,
մէրի իւլ իճրա օլան էսկի նիզամնամէնին
վէ Միւթէպէրան մէճիւթի նամը իւլ պիւ
միլլէթ մէճիւթինին զապուլինէ պազուլար
խարաֆէնտան գարաթ վէրիւրէրէ, պու
պապաւէ թերզեան էֆէնտիլի տէ պունա
գանի իթմէք իւզդէ, իւշ Եպիսկոպոս իւլ
Երազեան, Մօմճեան վէ Աքէլեան էֆ. օ
լէրտէն միւթէքէպ պիր հէյէթ, միւմաթ-
լէյնին Նիզատէն չըգմըլ, վէ ինթիմաթն
գարարընը թէպիլի իթաիկիտէ, թերզեան
էֆ. չօճուզ կիպի, Փազաթ Խաթէ կէզ
եաշխար տէօքէրէք, Քէլէ նամըլ պունու
նարապիլին. Քիլիսէ պունա գարըլ արը,
վէ հէր էրէ տէ օյլտէ անխաթմըլմ արը
չիմաթի պէն, նիզամնամէլի վէ միլլէթ մէճ-
լիօնին նամըլ պապուլ իտէպիլիթիմ օլլու-
նա գարըլ կիւնաս իւշէմիւլ վէ Քիլիսէլէ
գարըլ չըգմըլ օլուրըմ» տէմիւլ Յազաթ
Քլիր քէրի չու թիւթապլարա միւրաճապ
խաղիւմաթէլիպ, զալիսպա պազը իւմի թիւթ
քիւլապլարընը կէօղտէն կէչիրթտէն ասու-
րա, Նիխայէթէ քէնտիսիտէ իտիլին իճէքէ-
ֆի գապուլ իթմէլէ պունա միւմաթ կէօս-
թիւթմիւլ արը:

էյ մուգարեք, էկեր ֆէրբին պողոտ
իսէ, շիմտիէ գատար ազլըն նէրէտէ ի
տի. պռ. իլըն ֆըզէ քիթապը եէնի՝ մի
խաթըննա կէլտի. Լաքին ֆիբրինին սախ,
թէ, ֆատիտ օլաըլը, օ գատար աշիքես
աըր թի. օ աղլանըշնա, սըղանըշնա
ինանմագ իշին, բէք սաֆտէրուն օլմաը
եախտտ ինսան՝ պիէրէք ալտանմայը կէտ
զէ սլմալը:

Հէք նէ իսէ, Թեղեան էք. ինէ հէյ,
եկթ արաւորտաքի միւղաքէրախ, խալլ
միւտտէի աշվաւ իսթիպ, նիհալէի հէլէի
կէօյա Թեղեան էք այի իգնայէ մաւվա
Ֆաք օյմը կիւրի, քէշփիւ պիթ հալ
եճէլիս ալօնընտ ալփաթէն, նէթ ինէ
միւղաքէրաքի պիտրաիկնէն. — աճընտ
ճաք հալ — յալգըլա գապուլ օյլն՝ յըն տըր
Պու արա Ապտ իւլ Մէսիթ էք. Գո
գազեան, — Բէք էյի ամա, իմպա վի՛
տի՛ մի, տէյի հազգըլա սօրմը, վէ հէ
յէթ ազաը տէ, Վիլի կաթաթրէն՝
Եպիսկոպոսա վէ իւլ աշխարհադաւան վա
նիլ տրքաէն սօրա, Իսթըլ իմպա իսթ
իսթրիք մի՛ն եօյընտա ճէվապ վերմիլնէր աի

Պօղոս էֆ. Արապեան, — Պիզ, պիւլ
իւլ Եպիսկոպոս իւլ պիւլիւքսէ տիկէն
րին տէ նիզամնաւէր իմզալաաղալարը
կէօրալաւ. պոնւար իսէ, իմզալարը
սոնրա ինքեար իխտիլէր. արիւլզ իմզ
աղջ օլան պիր վատան նէ գաաաաւէնիւր
օլունապիր, տէմիշ արիւ

Պատէհու պազըւար, — Բէք էյի ամ
պու միւզաքէրաթ պիզլիւ արամըզ

(*) Յովհաննէս էֆ. Աբէլեանըն՝ էֆոր
միլիթ հագգընտա սէօլէտիկի պալը սէ-
լէր՝ տըշարտա իշխանէնլէ սուէ. Թէէտ
իվմիշ տիր, Ահապա Թերզան էֆ. անի
Յակոբոս վ. Տաշեան կրպի միւսճէրէմ
բուշանիւրի վէ քէնտի մուսալիմլէրի օլմ
օլան վիշննա Միւթիարեան իարեզա
րէհապիլինիէ իթտիկի հագգընթէ գա
իմզտալը Թանթըրեան նշը իթտիկի
թէսթօլը Յովհ. Աբէլ էֆ. ունութառ
աէնօրալ, իաղըն՝ Թերզեան ալէշին
քի հարէքէթի, անըն, Հ. Տաշեան
րէֆիգիլինիէ գարըը հագգընթի գա
աղըը վէ հագգըը օլմաաղըընր տա
լավէ իտիօրալ:

18